

ΤΙ ΛΕΓΕΤΑΙ ΚΑΙ ΤΙ ΑΚΟΥΕΤΑΙ

ΤΑ ΕΥΘΥΜΑ ΤΟΥ ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΟΥ ΘΕΑΤΡΟΥ

('Ανέκδοτα απ' την τελευταία διάλεξι του συγγραφέως κ. Νικ. Λάσκαρη στο Λύκειο των 'Ελληνίδων).

Β'.

ΔΟΥ σήμερα η συνέχεια των ανέκδοτων του νεοελληνικού θεάτρου, τα οποία αφηγήθη στην ωραία διάλεξι που έδωσε στο Λύκειο των 'Ελληνίδων ο διακεκριμένος συγγραφέως κ. Ν. Λάσκαρης :

Το πατριωτικό αίσθημα των θεατών του παλιού καλού καιρού, ήταν άκμαίο και φιλογερό. Μόλις δηλαδή έβλεπαν στη σκηνή κανένα ήρωα φουστανελλοφόρο να νυγηγάι τους Τούρκους, άρχιζαν να τον ένθαρούνουν με δυνατές φωνές :

—Γειά σου, ήρωα ! 'Απάνω τους ! Φάτους τους άπιστους !...

"Όταν όμως τολμούσε να εμφανισθή στη σκηνή κανένας Τούρκος πασάς, τα πράγματα άλλαζαν. Γροθιές και μαγιοζοφες ήρμόνιζοτο άπειλητικά. Για τó λόγο αυτό, πολύ δύσκολα οι ήθοποιοί ανέλαμβάναν ρόλους Τούρκων.

Σε κάποια παράστασι του «Μάρκου Μπότσαρη» ένας θεατής έβγαλε μία πελώρια κομπόζα και πυροβόλησε τόν ήθοποιό που έπαιζε τó ρόλο του πασά της Σκόδρας ! Θά τόν σκότωνε δε άσφαλώς, άν ó δυστυχισμένος αυτός δέν έσπυθε εκείνη τή στιγμή για να σηκώση τó σαρκι του, που τού ελχε πετάξει άπ' τó κεφάλι κάποια λεμονόκουτα !

Σ' ένα άλλο ήρωικό δράμα ó ήρωας ελχε πάσει έναν Τούρκο και ελχε άρχειε δήθεν να τόν δέρνη. Τó νοήμον Κοινόν όμως άρχισε να φωνάζη, άπατώντας... νι ξυλοκοπηθή πραγματικά ó άπιστος 'Οθωμανός !

'Ο ήθοποιός που παρίστανε τόν ήρωα, αναγκάστηκε να ιπτακώνη στις άπαιτήσεις των θεατών κ' άρχισε να χτυπάη τόν συνάδελφό του, έλαφρά πάντοτε. Φαίνεται όμως, ότι ó ρόλος του αυτός κ' η κραυγές του πλήθους ένθουσιασαν στο τέλος και τόν ίδιο κ' άρχισε να δέρνη άλύπητα τόν συνάδελφό του, άσπου τόν έκανε κυριολεκτικώματρο στο ξύλο ! Κι' όταν ó δυστυχής... Τούρκος ξαναέβην στη σκηνή στην προσεχγή παράστασι, ελχε φροντίσει ν' άλλαξοαστήση !

"Άλλοτε πάλι παίζοτανε τó δράμα, «'Η Σφαγή της Χίου». Σε μία στιγμή κοί πεσόντες νεκροί υπό τήν μάχαιραν του τερράνιου, ένθουσιασθέντες άπ' τις φωνές του Κοινού... ζωντανέψαν, πετάχτηκαν έπάνω κ' άρχισαν με τά μαγαίρια τους να νυνηγούν τούς Τούρκους στα παρασκήνια !...

Κάποτε στο θέατρο Μπούκουρα παίζοταν ó «Σαούλ» το 'Αλφίερυ. Τó ρόλο του Σαούλ ελχε αναλάβει ó γνωστότατος ήθοποιός Βασιλάκης 'Ανδρονόπουλος και τού Δαυίδ ó ήθοποιός Καπόλλας. Λίγο πριν άρχίσει ζωοή παράστασι, ó Δαυίδ έπαιθε ένω δυνατό... κουλτόνα κ' αναγκάστηκε να πάη στο σπίτι του. 'Η παράστασι θά ματαιωνόταν έτσι κ' ó 'Ανδρονόπουλος τραβούσε τά μαλλιά της κεφαλής του, με τή σκέψη, ότι έπρεπε νó έπιστροφήν στην κόσμο τά χρήματα των ελατηρίων. Συνέπεισ όμως τή βραδεία εκείνη να βοοσεται στο θέατρο και ó τότε διευθυντής της άστυνομίας Βουνηούκας, ó οποίος, βλέποντας ότι ή παράστασι άργούσε ν' άρχισο έστειλε τόν άκόλουθό του στη σκηνή, για να ιδή τί συνέβαινε.

"Όταν σε λίγο, ó άκόλουθος τού άστυνομικού διευθυντού γύρισε και τού ελπε, ότι ή παράστασι επρόκειτο ν' αναβληθή, μη ύπάρχοντος άλλου Δαυίδ, ó κύριος δι-

ευθυντής έθήμωσε κ' άρχισε να φωνάζη. Τή στιγμή εκείνη όμως έπηρε τó μάτι του ένα λοχία μεταξύ των θεατών. "Έστειλε λοιπόν άμέσως και τόν εκάλεσε.

— Δέν μου λές, λοχία, τού ελπε όταν παρουσιάστηκε εμπρός του. Έχεις παίξει ποτέ στο θέατρο ;

— "Όχι, κύριε διευθυντά, άπάντησε έκληκτος ó άτυχής λοχίας.

— Δέν περάζει. Θά παίξης σήμερα !...

— Μά, κύριε διευθυντά... τόλμησε να διαμαρτυρηθή ó λοχίας.

— Σλασιός !... Πάρτον, ελπε στón άκόλουθό του, και πήγανέ τον στών κύριο 'Ανδρονόπουλο.

"Ο 'Ανδρονόπουλος είδε μ' ένθουσιασμό τόν... άπό μηχανής αυτόν ήθοποιό.

— Δέν εινε δύσκολη δουλειά, παλληκάρι μου, τού ελπε. Νά, θά ντυθής Δαυίδ... θά πάρησ τó χειρογράφο και θά βγής στη σκηνή να τά λές άπό μέσα !...

Πράγματι, όταν άνοιξε ή αυλαία, ó εκ του προχείρου ήθοποιός άρχισε δειλά—δειλά ν' απαγγέλλη τó ρόλο του. Στο τέλος όμως, ένθουσιασθείς άπ' τά χειρογραφήματα των θεατών, που διασκέδαζαν μαζί του, και θεωρώντας τόν έναντί του σπουδαίο καλλιτέχνη, έπηρε θάρρος και τελείωσε τó ρόλο του με στόμφο, κραυγές και τρομερές χειρονομίες.

Τήν άλλη μέρα μάλιστα κάθισε κ' άποστήθηκε στο στρατώνα τόν ρόλο του Δαυίδ και τó βράδυ παρουσιάστηκε και πάλι άπρόσκλητος για να παίξη στο θέατρο. Και, τó χειρότερο εινε, άτι μετά τó τέλος τής ηθειας του, έγινε ήθοποιός και συχνά σε ήμερες καταναγκαστικής ηθειας, ανέλογίζετο με νοσταλγία τή στρατιωτική κουράμνα !...

Κι' επειδή έγινε λόγος για τόν 'Ανδρονόπουλο, θά σάς διηγηθώ με δυό χαρακτηριστικά ανέκδοτα άπ' τή ζωή του χωρίς θιασον αυτού θασάρχου.

"Ο θιασος τού Β. 'Ανδρονόπουλου άτελειέτο άπό έναν ιπποτακτικό του, Βασιλάκη κ' αυτόν θνωμαζόμενον, τόν οποίο γνώρισε ως έξης :

Στήν άρχη τού σταδίου του, ó 'Ανδρονόπουλος ήταν στρατιώτης στη φρουρά 'Αθηνών. Κάθε βράδυ δε ζητούσε άδεια άπ' τó λοχαγό του, για να πηγαίνη να λαβαίνη μέρος στις διάφορες θεατρικές παραστάσεις. "Όταν όμως ó λοχαγός έμαθε άποτε τó νόλο του αυτό, τού έκοιρε τις άδειες. Άπό τότε ó 'Ανδρονόπουλος εφρόντιζε να τó σκάη άπ' τó στρατώνα όταν μπορούσε.

Κάποιο βράδυ, περνώντας άπ' τήν πλατεία της 'Ομοσίας, είδε έξαπλωμένο σ' έναν πάγκο έναν άνθρωπο, ó οποίος βογγούσε κ' αναστενάζε. Τόν πλησίασε τότε και τόν ρώτησε τί έχει.

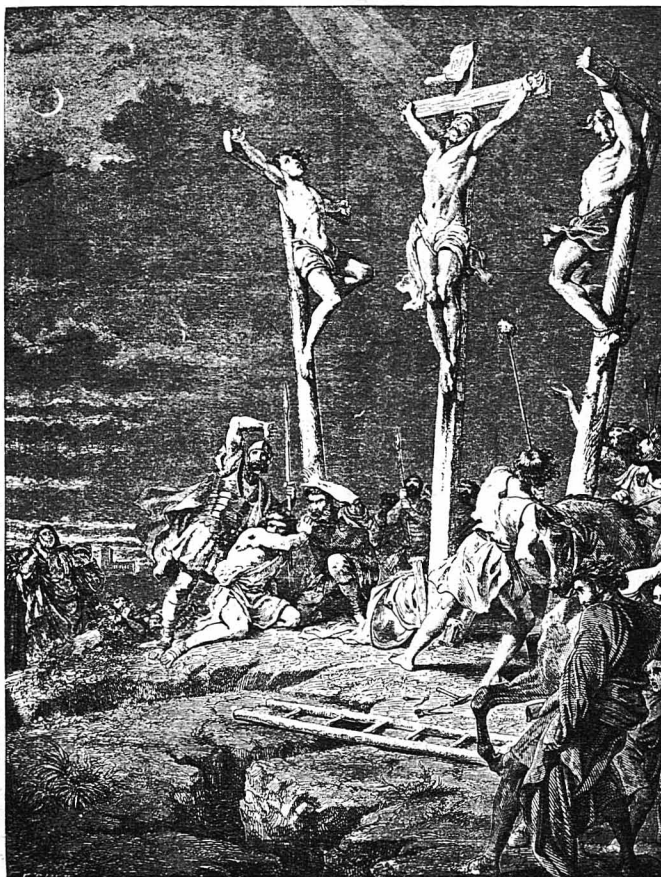
— Τί νάχω ; άπάντησε εκείνος. Ψήνομαι άπ' τόν πυρετό και δέν έχω σπίτι για να πέσω να ηουχάσω λίγο.

Ψύσει φιλόανθρωπος, ó 'Ανδρονόπουλος έπήρε τόν δυστυχισμένο αυτόν στο δωμάτιό του. 'Εκει τού ήθε έξαφνα μα διαβολική έμπευσις. Φώναξε άμέσως τή σπουνοκοκυρά του και τής ελπε :

— Πήγανε να τής στο Φρουροχείρι να στείλουν άμέσως τó γιατρό, γιατί ó στρατιώτης 'Ανδρονόπουλος... πεθαίνει !...

"Η σπουνοκοκυρά του τόν κήταξε έκληκρη, αμφιβάλλοντας για τή διανοητική του κατάστασι. 'Αστόσο, έξετέλεσε τήν παραγγελία του κ' ύσπερα άπό λίγη ώρα έφτασε στο σπίτι η γιατρός τού Φρουροχείριου.

Στό μεταξύ ó 'Ανδρονόπουλος ελχε φορέσει στόν άρρωστο τόν στρατιωτικό του μανδύα, για να

'Η Σταύρωσις.

τόν προφυλάξη δῆθεν ἀπ' τὸ κρῖν. Ὁ πατὴρ ἐξέτασε τὸν ἄρρωστο πού τοῦ παρουσίασε ὁ Ἀνδρονόπουλος ὡς... τὸν ἑαυτό του, κ' ὕστερα, κατόπιν αἰτήσεως πάντοτε τοῦ Ἀνδρονόπουλου, τοῦ ὥρισε μιά «κατ' οἶκον νοσηλείαν» ἐπὶ μερικὲς ἡμέρες. Ἀνέλαβε μάλιστα νὰ εἰδοποιήσῃ τὸ λόγῳ του, ὅτι ὁ στρατιώτης Ἀνδρονόπουλος Βασιλείου θὰ ἀπουσίαζε μερικὲς ἡμέρες, λόγῳ ἀσθενείας. *Ἐταῖ ὁ Ἀνδρονόπουλος κέρδιζε ἀρκετῶν ἡμερῶν ἐλευθερία.

Τὸ ἄλλο πρωὶ ὅμως, ὅταν ἰπέδειξε στὸν ἄρρωστο, ὅτι ἦταν παιὶ κειρὸς νὰ τοῦ ἀδειάσῃ τὴ γωνιά, ἐκείνος διαμαρτυρήθηκε :

— Δὲν τὸ κουνῶ ἀπὸ δῶ, ἐδίηλωσε. Εἶμαι ὁ Βασιλείου Ἀνδρονόπουλος!... Κι' ἐν κείναις πῶς με διώχνεις, τρέχω ἀμέσως σὲ καταγγέλλω καὶ πᾶς Στρατοδικεῖο!

*Ἐταῖ ὁ Ἀνδρονόπουλος ἀναγκάστηκε νὰ κρατήσῃ τὸν ἐξυτιμω αὐτὸ τόσο κοντά του καὶ λίγο—λίγο τὸν συμπάθησε καὶ τὸν πῆρε γιὰ συννεγάτι του στὸ θέατρο. Ἐταῖ ἀπετέλεσθ' ὁ... θίασος Ἀνδρονόπουλου.

Ὁ Βασιλάκης αὐτὸς ὁ Β' ἀρρώστησε καὶ πέθανε ὅταν ὁ θίασος (;) βρισκότανε κάποτε σὲ μιὰ πόλιν τῆς Μικρᾶς Ἀσίας. *Ἐταῖ, ὁ Ἀνδρονόπουλος ἔμεινε μόνος του καὶ μάλιστα σὲ ἡμέρες πού ἐτοίμαζε μιὰ παράσταση γιὰ ν' ἀντιμετωπιήσῃ τὶς οἰκονομικὰς του δυσχέρειες. Ἐν τούτοις δὲν τὰ ἔχασε καθόλου. Τὴν ἄλλη μέρα προσήγγειλε τὸ δράμα «Ἡ Γέννησις τοῦ Χριστοῦ», στὸ ὁποῖο, σύμφωνα μὲ τὶς ρεζιλίες, θὰ ἐλάμβανε μέρος θίασος πολυάριθμος. Ὁ Ἀνδρονόπουλος ὅμως δὲν εἶχε ἄλλον ἠθοποιό, ἐκτός ἀπὸ... ἓνα γάιδαρο! Κι' ἐν τούτοις, κατόρθωσε νὰ τὰ βγάλῃ πέρα.

*Ὅταν ἄρχισε ἡ παράστασι, ἐμφανίστηκε μόνος στὴ σκηνή κ' ἄρχισε ἓνα μονόλογο πού κράτησε... ὡς τὸ τέλος τοῦ ἔργου!

Σ' αὐτὸν περιέγραφε στὸ Κοινὸν μὲ στόμαφο τὰ γεγονότα πού ὑπετίθετο ὅτι διεδοματιζόντο... μέσα στὰ παρασκήνια: Τὸ φτάσιμο τῶν Μάνων, τοὺς ἀνθρώπους τοῦ Ἡρώδου καὶ τέλος τὴ φυγὴ τοῦ Ἰησοῦ ἐπάνω στὸ γάιδαρο, πού τὸν ἔβγαλε ἐκεῖνη τὴ στιγμή στὴ σκηνή καὶ τὸν ἔσπρωξε πρὸς τὸ μέρος τῶν παρασκηνίων, ὅπου ὑπετίθετο ὅτι βρισκόταν... ἡ Φάτιν!...

Μετὰ τὴν παράστασι ὅμως, ὁ Ἀνδρονόπουλος βοήθη ἓναν μεγάλο ὄμιλο ἀπὸ θεατὰς νὰ τὸν περιμένουν στὴν πόρτα τοῦ θεάτρου.

— Ἄκου δῶ, κῆρ Ἀνδρονόπουλε, τοῦ ἔβλεπα. Τί ἔργο ἦταν αὐτὸ ποῦπαίζεις; Νὰ μὴν ξανακάνῃς τέτοιο ρεζιλίημ στὸν τόπο μας, γιατί ἐμεῖς δὲν πρῶμε ἄχουρα!...

— Ὠραῖα! τοὺς ἀπάντησε τότε ὁ Ἀνδρονόπουλος, χωρὶς νὰ χάσῃ τὴν ψυχραιμία του. Ναί μὲν σεῖς δὲν τρῶτε ἄχουρα, ἔτρεπε ὅμως νὰ φράξῃ τέτοια ὁ γάιδαρός μου, ποῦχε μιὰ βδομάδα νηστικός. Συνεπῶς....

ΜΙΚΡΑ-ΜΙΚΡΑ

ΘΑΝΑΤΟΦΟΒΙΑ

Ὁ παλιὸς δημοσιογράφος καὶ διευθυντῆς τῆς «Μικρᾶς Ἐφημερίδος» Ἰωάννης Καμπούρογλου φοβόταν πολὺ τὸ θάνατο. Ἡ παραμικρὴ λύπη ἢ συγκίνηση τὸν ἐτάραζε πολὺ. Ποτὲ δὲν πῆγαινε σὲ κηδεῖα καὶ ὅταν συναντοῦσε καμμιὰ στὸ δρόμο, ἀλλάζε ἀμέσως κατεύθυνσι καὶ χανόταν ὅτ' αἰσθητικὰ στενά. Τὰ νεκρῶσιμα πού τοῦ ἔστειναν, δὲν τ' ἄγγιζε ποτὲ καὶ τὸν ἔβλεπαν κυριαλεπτικῶς τὰ νεύρα του ὅμα τὰ ἔβλεπε... *

ΜΑΤΙΕΣ Σ' ὍΛΟ ΤΟΝ ΚΟΣΜΟ

ΓΙΑ ΝΑ ΜΑΘΗΝΕΤΕ ΚΑΙ ΝΑ ΔΙΑΣΚΕΔΑΖΕΤΕ

Σ' ἓνα τελευταῖο γαλλικὸ ἐπιστημονικὸ περιοδικὸ ἀναφέρεται ὅτι ὅπως τὸ βάρος, ἔτσι καὶ τὸ ὕψος τοῦ ἀνθρώπου μεταβάλλεται στὸ διάστημα τῆς ἡμέρας.

Ἐάν π.χ. μετρηθῇ κανεῖς τὸ πρωὶ, μόλις ξυπνήσῃ, καὶ ξαναμετρηθῇ τὸ βράδυ, πρὶν πέσει στὸ κρεβάτι, θὰ παρατηρήσῃ ὅτι τὸ ἀνάστημά του ἔχει κοντύνῃ κατά μερικὸς πόнтους.

Μετὰ τὸ ξάπλωμα ὅμως στὸ κρεβάτι, τὸ ἀνάστημα τοῦ ἀνθρώπου ξαναέρχεται στὸ κανονικὸ του ὕψος, γιὰ νὰ πέσῃ πάλι κατά μερικὸς πόнтους τὶς ἀπογευματινὲς ὥρες ἑπομένης.

Ὁ Διευθυντῆς τοῦ Βρετανικοῦ Μουσείου — τοῦ σπουδαιότερου Μουσείου τοῦ κόσμου — δέχεται κάθε τόσο ἐπισκέψεις διαφόρων ἀνθρώπων, οἱ ὁποῖοι τοῦ κοινοποιοῦν τὰ πῶ παραξένα... ἀρχαιολογικὰ εἰρήματα, γιὰ νὰ πλουτήσῃ τὶς συλλογὲς τοῦ Μουσείου.

Ἐννοεῖται πῶς τὰ περισσότερα ἀπὸ αὐτὰ τὰ εὐρήματα δὲν εἶνε παρὰ ἀντιγραφὰς καὶ ἀπομιμήσεις ἀρχαίων ἀντικειμένων.

*Ἐταῖ, τελευταῖα, ἐδωρήθηκε στὸ Βρετανικὸ Μουσεῖο κάποιος αὐτόγραφος τοῦ Χριστοφοροῦ Κολόμβου, στὸ ὁποῖον ὁ περίφημος ἐξερευνητῆς ἀφηγεῖται λεπτομερῶς τὸ ὑπερπόντιο ταξεῖδι του. Τὸ γράμμα αὐτὸ εἶνε γραμμένον ἀγγλικῶς. Ὁ δωρητῆς, βλέπετε, ὅταν τὸ «κατεσκευάσεν», εἶχε ξεχάσει πῶς ὁ Κολόμβος δὲν ἔξερε ἀγγλικῶς!

Τὸ πῶ παραξένο ὅμως αὐτόγραφο εἶνε ἀσφαλῶς ἐκεῖνο πού... κατεσκευάσε καὶ πούλησε ὁ ἓνας φανατικὸς συλλέκτης αὐτογράφων— ὁ ὁποῖος ἐθεώρησε καλὸν νὰ τὸ προσφέρῃ κατόπιν στὸ Μουσεῖο — κάποιος Ἰσπανὸς τυχοδιώκτης. Τὸ αὐτόγραφο αὐτὸ ἦταν ἓνα γράμμα τῆς Λευκῆς τῆς Καστίλλης, ἀπευθυνόμενον στὸ γυνὴ τῆς, τὸν Ἅγιον Λουδοβίκο. Ἄρχιζε δὲ ἔτσι:

«Ἀγαπητέ μου Ἅγιε Λουδοβίκε...»!

Ὁ δόκτωρ Μαράς, πού θεωρεῖται ὡς ἓνας ἀπὸ τοὺς περιφημότερους ῥητορὰς τῆς Γαλλίας, ἐδημοσίευσεν, τελευταῖα, ἓνα Δεκάλογον ἐπὶ τοῦ χριστιανισμοῦ ἐκεῖνον πού εἶνε ὑποχρεωμένοι νὰ βγάλουν λόγους σὲ δημόσιες συναθροίσεις.

Ἰδοὺ τὰ περισσότερα ἄρθρα τοῦ Δεκαλόγου αὐτοῦ:

- 1) Ν' ἀρχίζετε νὰ μιλάτε μὲ σιγανὴ φωνὴ καὶ σὲ χαμηλὲς νότες. Μόνον ὅταν κουράζεστε νὰ φτάνετε σὲς ψηλὲς νότες, πού εἶνε πῶς ξεκουραστικὲς.
- 2) Νὰ προφέρετε καθαρὰ καὶ ἀργά.
- 3) Νὰ χωρίζετε τὶς λέξεις.
- 4) Ν' ἀπαντεῖτε κάθε τόσο, βαθεῖα. Νὰ μάθετε νὰ μιλάτε μὲ σφιγμένα τὰ δόντια.
- 5) Νὰ κινεῖσθε, ἐνῶ μιλάτε, τοὺς ἀκροατὰς σας στὰ μάτια.
- 6) Νὰ μιλάτε ὀρθοί.
- 7) Νὰ μὴ φορᾶτε ροῦχα πολὺ στενά.
- 8) Ν' ἀποφεύγετε νὰ μιλάτε τὴν ὥρα τῆς χωνεύσεως.
- 9) Νὰ πιπιλάτε καραμέλλες γιὰ ν' ἀποχτάτε σάλιο, τὸ ὁποῖον εἶνε σὲς περιστάσεις αὐτὲς ὅ,τι καὶ τὸ λάδι γιὰ τὴ μηχανή.

Ὁ σαλιγκαρὸς διατρέχει 1 χιλιστόν τοῦ μέτρου κατὰ δευτερόλεπτον ὁ πεζοπόρος 1 μέτρον τὸ ἄλλογον — ὅταν πηγαίνει βάρδιον — 1 μέτρον καὶ 2 χιλιστά ὁ πεζὸς ὅταν τρέχει 2 μέτρα ὁ ἀνεμὸς — ὅταν εἶνε γαλήνη — 4 μέτρα τὸ Ἰστιοφόρον 5 μέτρα τὸ ἀτιμόλοιο 8 μέτρα τὸ «ταχύλοον» ἀτιμόλοιο 10 μέτρα ὁ πατινάρον 12 μέτρα, τὰ κύματα τῆς τρικυμίας 17 μέτρα, ὁ σιδηροδρόμος 18 μέτρα τὸ ταχυδρομικὸν περιστέρι 18 μέτρα τὸ ἄλλογον ὅταν τρέχει 25 μέτρα τὸ «ἔξπρεζ» 26 μέτρα ὁ χελιδόνι 45 μέτρα ὁ ἦχος 330 μέτρα ἡ σφαιρα τοῦ τουφεκιοῦ 430 μέτρα ἡ σφαιρα κανονιοῦ 459 μέτρα ἡ γῆ γύρω ἀπ' τὸν ἥλιον 30.000 μέτρα τὸ φῶς 300.000 μέτρα καὶ, τέλος, ὁ ἠλεκτρισμός 400.000 μέτρα!